

بسم الله الرحمن الرحيم

از جمله مسایلی که در طول تاریخ بشریت، گریبان گیر جوامع بشری بوده است، کم فروشی است. این مسئله تا بدان جا اهمیت داشته که خداوند در سوره ای از سوره های قرآن که در مکه نازل شده است (که معمولا در سوره های مکی، اصول عقاید بیان می شود) به آن می پردازد. سوره مطففین، سوره ای است که چند آیه نخست آن به این موضوع اختصاص دارد. در این بروشور قصد آن داریم تا به صورت مختصر در مورد چند آیه نخست این سوره، مسایلی را بیان کنیم.

این سوره با تهدید می آغازد. تهدیدی که خدا آن را بر ضد کاهندگان اعلان می دارد:

{وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ} (وای بر کاهندگان)

ویل یعنی هلاک و نابودی. دو آیه بعدی، معنی مطففین را تفسیر و تبیین می کنند. آنان:

{الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ} (آنان کسانی اند وقتی که مشتری هستند، کالای خود را در خواست می کنند و به تمام و کمال دریافت می کنند و وقتی که فروشنده هستند، کالای دیگران را کم می دهند و از آن می کاهند.)

(مطفف چنان که از اصل و موارد استعمال آن بر می آید، کسی است که حقوق مردم را که باید به آنها داده شود، مخفیانه و رندانه بجانب خود می کشاند و از این طریق از دیگران بهره می گیرد و بهره آنها را نمی رساند.)^۱

^۱ تفسیر پرتوی از قرآن، جلد ۳، صفحه ۲۳۴

و همچنین (کسی که حق خود را از مردم می طلبد اما حقوق آنان را نمی دهد، او نیز از این جمله است).^۲

به نظر شما دوستان عزیز، این آیات مربوط به چه کسانی است؟

برای بقال سر کوچه ی ما که به ترارو روی میز مغازه اش دارد؟؟؟

یا برای میوه فروش تویه بازار؟؟؟

آیا این مربوط به اشخاصی اعم از دکتر؟؟؟ مهندس؟؟؟ بنا؟؟؟ معلم؟؟؟ یا کارمندان فلان اداره نمی شود؟؟؟

آیا اشخاص مذکور چون روی میز کارشان ترازو ندارند نمی توانند کم فروشی کنند؟؟؟ آیا زیرمیزی گرفتن اضافه بر سازمان یک پزشک کم فروشی نیست؟ آیا وقت کشی یک دبیر و استاد سر کلاس کم فروشی نیست؟ ما در جامعه مان با انواع و اقسام کم فروشی ها مواجه هستیم. اعمالی که گاهی اوقات فکر نمی کنیم که بتوان نام آنها را کم فروشی گذاشت. آیا رسیدگی نکردن به ارباب رجوع کم فروشی نیست؟ بدون شک نوعی کم فروشی است زیرا حق ارباب رجوع این است که به کارش رسیدگی شود. عدم رسیدگی به ارباب رجوع، یعنی این که حق او به طور کامل پرداخت نشده است. در حالی که اگر همان کارمند به اداره ای دیگر رجوع نماید، حق خود را به تمام و کمال می خواهد. پیمانکاری که با کارفرمای خود قرارداد می بندد مبنی بر اینکه از مصالح درجه یک استفاده نماید ولی در حین

^۲ انوار القرآن، جلد ۶، صفحه ۵۶۴

ساخت و ساز، مصالح ضعیفتری را به کار می بندد. این در حالی است که مزد خود را از کارفرما به طور کامل و یا ... دریافت می نماید. او مرتکب خیانت شده است. خیانتی که شاید فقط خود او از آن مطلع باشد. به این خیانت کم فروشی گفته می شود.

آیا آنچه خداوند در مورد کم فروشان گفته است را شنیده ای؟؟؟

{أَلَا يَتَنَبَّأُونَ أَنكَا تَهُمَّ مَبْعُوثُونَ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ. يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ} (آیا اینان گمان نمی برند که دوباره زنده می گردند؟ در روزی بسیار بزرگ، همان روزی که مردمان در پیشگاه پروردگار جهانیان برپا می ایستند. هرگز! هرگز! مسلما نوشته اعمال بزهکاران در سبچین قرار دارد.)

توجه داشته باشید که خداوند، کم فروشان را بزهکاران و بدکاران می نامد. قرآن در اینجا درباره بدن و بزهکاران با شدت و حدت سخن می گوید و ایشان را به هلاکت و نابودی تهدید می کند و از گناه بازشان می دارد. خداوند بدن و بزهکاران را از دوزخ می ترساند و خوارشان می گرداند و فریادشان می دارد که هان! دوزخ بر سر راهتان است. این تعبیر بر بزرگی گناه کم فروشان و درشتی مجازات آنان دلالت دارد. زیرا این کار، خیانت در امانت و خوردن و پایمال کردن حق دیگران است. پس ملاحظه کنیم که خدای سبحان انواعی از تهدید را در این آیات با هم جمع کرده است. خداوند می فرماید که نوشته اعمال کم فروشان در سبچین است.

اما آیا می دانید سبچین چیست؟؟؟

زندگی در پرتو

قرآن و سنت (۱)

خیانتی به نام کم فروشی

اردیبهشت ۱۳۹۱

برادران و خواهران عزیز، بیایید خود را به هلاکت نیندازیم. به هیچ وجه در اجناسی که به مردم می دهیم، غش و ناخالصی وجود نداشته باشد. اگر برای شخص یا شرکتی خرید می کنیم، مبلغ و موارد خرید را بیش از موارد واقعی ننویسیم که این عمل عین کم فروشی است. اگر مرتکب این عمل شویم، خود را مخاطب آیه اول این سوره قرار داده ایم که می فرماید: وای بر کم فروشان. کم فروشانی که خداوند به آنها اخطار می کند که تا دیر نشده، دست از این عمل خود بردارند.

و بدانید ای عزیزان که راه بازگشت وجود دارد. زیرا خداوند می فرماید:

{قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ} (بگو ای بندگانم، ای آنانکه در انجام معاصی بر خود زیاده روی کرده اید، از لطف و مرحمت خدا نا امید نگردید. قطعاً خداوند همه گناهان را می آمرزد. چرا که او بسیار آمرزگار و بس مهربان است.) (زمر- ۵۳)

تهیه و تنظیم:

کمیته ی فرهنگی مسجد

ام المومنین عایشه (رضی الله عنها) جناح

قولی می گوید سجین کتابی است جامع اعمال شیاطین و کافران. و همچنین گفته اند سجین جای تنگ و دشواری است و به قولی دیگر، سجین مکانی است در اسفل السافلین.

آیا کسانی که مرتکب چنین کارهایی می شوند، این اندیشه در خاطرشان خطور نمی کند که پس از مرگ زنده می شوند و آنگاه از آنچه می کنند، مورد پرسش قرار خواهند گرفت؟ چرا در این امر تدبیر و اندیشه نکردند تا سرانجام با رسیدن به یقین در این امر، آنچه را که باید از عاقبت آن بیمناک بود، فروگذارند؟

((بسی وای بر کم فروشان بد

فروشند کم، وقت داد و ستد

چواز خلق گیرند جنسی به خواست

به میزان ستانند بی کم و کاست

ولی چون فروشند بر دیگران

نمایند خود کم فروشی در آن

ندانند آیا یکی روز هست

که مبعوث گردند آن قوم پست

چه روز بزرگی است روز شمار

که در بارگاه یکی کردگار

همه خلق سازند یکجا قیام

بیایند بر درگه او تمام

در آن روز با آن کتاب سیاه

که گردیده سرشار از هر گناه

همه کافران به یزدان و دین

به سجین درافتند زار و غمین))